

Izveštaj CEZANE o naučno-istraživačkoj aktivnosti KCCG 2025 godine.

Na osnovu postojećih podataka Centra za nauku, u KCCG se trenutno sprovodi 12 kliničkih studija i 15 naučnoistraživačkih projekata iz različitih oblasti medicine, od toga, na osnovu dostupnih podataka Centra za nauku, postoji osam aktivnih COST akcija, a jedan istraživač je angažovan u okviru ERASMUS plus projekta kojim koordinira Univerzitet Crne Gore. U toku je i jedna prijava KCCG kao vodeće ustanove u okviru Horizont Evropa programa, i još četiri gdje se KCCG pojavljuje kao partnerska institucija unutar istog programa.

Centar za nauku jednom godišnje, u tekućoj godini, na svojoj internet stranici ažurira i objavljuje relevantne naučnoistraživačke radove zaposlenih. Broj i struktura naučnoistraživačkih radova za doktore iz oblasti medicine, stomatologije i farmacije sa afilijacijom KCCG za 2025. godinu bila je sljedeća:

ZA DOKTORE IZ OBLASTI MEDICINE STOMATOLOGIJE I FARMACIJE:

Br. radova	Prvi autor					Koautor					Nagrada (dani)
	Q1	Q2	Q3	Q4	SC	Q1	Q2	Q3	Q4	SC	
147	10	13	6	2	4	48	26	22	5	11	148

ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE IZ OBLASTI ZDRAVSTVENE NJEGE :

Br. radova	Prvi autor					Koautor					Nagrada (dani)
	Q1	Q2	Q3	Q4	SC	Q1	Q2	Q3	Q4	SC	
6	1	0	2	0	1	1	0	1	0	0	10

Naša ustanova posebno ulaže u razvoj ljudskih resursa kroz obezbjeđivanje pristupa najnovijim istraživačkim radovima iz oblasti biomedicine. U skladu sa tim, KCCG je od 2025. godine obnovio pretplatu na jednu od renomiranih EBSCO naučnih baza – Medline with Full Text, koja omogućava pristup zaposlenima naučnim publikacijama in extenso, iz 826 biomedicinskih časopisa. Ovo predstavlja značajan korak ka unapređenju stručnog ali i naučnog usavršavanja zaposlenih i podizanju kvaliteta zdravstvene zaštite zasnovane na dokazima. Dana 04.12. 2025. godine, u prostorijama KCCG održana je obuka od strane EBSCO trenera iz Praga, Tibora Foltinskog namijenjena svim zaposlenima u cilju edukacije za napredno pretraživanja dostupnih EBSCO naučnih baza.

Jedno od značajnijih iskoraka KCCG u oblasti jačanja naučno-istraživačkog kapaciteta, jeste pridruživanje naše ustanove EHDEN mreži (European Health Data & Evidence Network). EHDEN je mreža koja do ovog trenutka obuhvata 25 partnerskih institucija iz ukupno 12 zemalja, sa sjedištem u Holandiji. EHDEN putem informatičke mreže omogućava korišćenje tzv. „real world data“ – podataka prikupljenih iz stvarnog okruženja. Kroz informatičku infrastrukturu i zajednički standard, članice EHDEN mreže mogu efikasno sarađivati na međunarodnim istraživanjima, uz poštovanje stroge zaštite privatnosti podataka. U toku su intenzivni napori i multidisciplinarni pregovori, da formalno priključenje ovoj mreži zaživi u realnosti, putem softverske nadgradnje postojećeg bolničkog informacionog sistema Heliant.

Od 2025. godine, KCCG zvanično je postao član INNODIA (Innovative Approach towards Understanding and Arresting Type 1 Diabetes) prestižne međunarodne i ujedno najveće evropske istraživačke mreže posvećene unapređenju razumijevanja, prevencije i liječenja dijabetesa tipa 1, čime je KCCG omogućeno učešće u visokokvalitetnim kliničkim ispitivanjima, kao i primjenu standardizovanih istraživačkih protokola.

Kada je u pitanju naučnoistraživačka aktivnost, KCCG u potpunosti slijedi Strategiju naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028 (u daljem tekstu Strategija) koju je donijelo Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore (MPNI). Na toj osnovi, slijedeći važeći Zakonodavni okvir za sprovođenje naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori, na prvom mjestu Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore”, br. 80/10, 40/11, 57/14 i 82/20) 41 koji uređuje organizaciju, uslove i način finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti, na sjednici Odbora direktora KCCG održanoj dana 16.06.2025. godine usvojen je Pravilnik o stručnom usavršavanju i naučnoistraživačkoj djelatnosti, inovirani, modernizovani pravni akt koji za cilj ima usklađenost sa zakonskim okvirom za visoko obrazovanje, kao i uspješniji odgovor glavnim strateškim ciljevima usvojene Strategije a to su:

- poboljšanje okvirnih uslova za funkcionisanje naučnoistraživačke djelatnosti u Crnoj Gori;
- jačanje ljudskih resursa i institucionalnih kapaciteta u oblasti nauke i istraživanja; i
- snaženje međunarodne saradnje u nauci i istraživanjima.

Napori i rezultati KCCG u oblasti jačanja naučnoistraživačke djelatnosti mogu se sagledati kroz odgovor na preporuke Strategije, a naročito u dijelu jačanja međunarodne saradnje i umrežavanja kao i pristupa međunarodnim istraživačkim infrastrukturama. Naime, vođeni činjenicom da je Crna Gora po osnovu Međunarodnog sporazuma pristupila EU Okvirnom programu za istraživanja i inovacije „Horizont Evropa“ u decembru 2021. godine, čime se otvorila mogućnost korišćenja sredstava iz EU fondova za nauku i inovacije, KCCG je preduzeo niz aktivnosti u cilju aktivnijeg učešća u Horizont Evropa programu. Na poziv MPNI, KCCG je delegirao dvije doktorice medicine, spec. psihijatrije, dr Teu Dakić i dr Tijanu Brandmajer, da učestvuju u programu Obuke za pripremu i podnošenje projektnih predloga u okviru Horizont Evropa, sa ciljem izrade projektne prijave iz oblasti mentalnog zdravlja, što prema Strategiji spada u prioritetne oblasti naučnoistraživačke djelatnosti do 2028. godine. Obuka je započela 29. maja 2025. godine, i završena u septembru 2025. godine. Program je bio od posebnog značaja jer je uključivao personalizovane sesije sa ekspertom koji je pratio i usmjeravao razvoj projektnih prijava. Nakon završene obuke, KCCG se u septembru 2025. prijavio na poziv Horizont Evropa HORIZON-HLTH-2025-01, i prijavio projekat pod nazivom THRIVE- Trans affirming Health Research and Innovative Care for Valued Equity, koordinatorka dr Tea Dakić, odgovor se očekuje u periodu do 6 mjeseci od trenutka podnošenja prijave. Pored ove aplikacije, Klinički centar Crne Gore se pojavljuje kao partnerska instucija u još četiri prijave u okviru istog programa, čija je evaluacija u toku.

Klinički Centar Crne Gore je uputio dopis Ministarstvu evropskih poslova, Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, kao i Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, tražeći ekspertsku i finansijsku podršku za izradu Plana rodne ravnopravnosti (Gender Equality Plan). Ovaj plan predstavlja neizostavan segment za apliciranje za programe EU finansiranja, kao što je upravo Horizont Evropa, te ima za cilj i jačanje institucionalne rodne ravnopravnosti. Podršku ovoj inicijativi pružili su Ministarstvo evropskih poslova i Delegacija Evropske Unije, od kojih je posljednja uputila KCCG na kancelariju UNDP. Sa predstavnicima UNDP održan je inicijalni sastanak u Centru za nauku, 16. septembra 2025. god., na kojem je zaključeno da će UNDP pružiti ekspertsku pomoć prilikom izrade Plana rodne ravnopravnosti za našu ustanovu. Finalizacija Plana se očekuje do kraja 2025. Ili početkom 2026. godine.

Pored navedenog, KCCG vodi intenzivne pregovore sa zdravstvenim i naučnoistraživačkim ustanovama u Italiji, uz podršku Ministarstva zdravlja Crne Gore, sa ciljem uspostavljanja saradnje, između ostalog i u oblastima naučnoistraživačkog rada, edukacije, mobilnosti istraživača, doktoranada i postdoktoranada, kao i drugih vidova saradnje. Aktivni pregovori se vode sa:

- Naučnim institutom San Raffaele u Milanu
- Regionalnom zdravstvenom službom ASL Brindisi, Brindizi
- Naučnim institutom ISBEM u Pulji
- Vatikanskom pedijatrijskom bolnicom Bambino Gesù
- Univerzitetskom bolnicom AOU Meyer IRCCS u Firenci

Pored Republike Italije, u okviru potpisanih međudržavnih memorandum o naučno-tehnološkoj saradnji KCCG ima mogućnost da ostvaruje saradnju sa Republikom Hrvatskom, Republikom Turskom i Republikom Maltom, a postoji i Izjava namjere o saradnji u oblasti zdravstva između Ministarstva zdravlja Crne Gore i Ministarstva zaduženog za zdravstvo i prevenciju Francuske Republike. Praćeno naporima Ministarstva zdravlja i Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, dopisom od 30. oktobra 2025. potvrđena je obnova saradnje sa KBC Rebro, Hrvatska, u domenu stručnog i naučnog usavršavanja, sa početkom realizacije u 2026. godini.

Crna Gora je od maja 2015. godine punopravna članica COST asocijacije, koja podržava umrežavanje istraživača kroz naučne i tehnološke mreže (akcije), postupak apliciranja za COST akcije je u neprekidnoj dinamici.

U cilju jačanja pristupa i učešća u EU programima za nauku, istraživanje i tehnološki razvoj, na temelju prethodno potpisanog Sporazuma o saradnji, KCCG se odazvao na poziv Univerzitetske bolnice Charité iz Berlina, uzevši učešće u svojstvu partnerske institucije u predlogu projekta iz oblasti telemedicine pod nazivom Stroke Telemedicine and Response with Medical Expertise Exchange (STREMEX). Projekat je usmjeren ka uspostavljanju nacionalne mreže za zbrinjavanje moždanog udara, kao i uvođenje telemedicinske opreme i konsultacija u sekundarnim i tercijarnim zdravstvenim centrima koji se bave dijagnostikom i liječenjem moždanog udara u Crnoj Gori, uz apostrofiranje učešća mladih istraživača iz Crne Gore. Fond za realizaciju projekta obezbijedilo bi u cjelosti Savezno ministarstvo za obrazovanje i istraživanje Njemačke (Federal Ministry of Education and Research – BMBF). Prijava je u fazi evaluacije.

Takođe, Klinika za neurologiju, odazvala se u oktobru mjesecu 2025. godine na konkurs Fonda za inovacije Crne Gore (Program za finansiranje inovativnih rješenja u javnom sektoru), sa predlogom projekta pod nazivom: Inteligentni sistem za podršku pružanja personalizovane njege pacijentima i organizaciji rada na Klinici za neurologiju KCCG. Povodom navedene prijave, dana 19.12.2025. KCCG je dobio pozitivnu odluku Fonda za inovacije sa visokom zbirnom ocjenom evaluatora (4.75/5.00) za inovativnu ideju, koja podrazumijeva holistički pristup pacijentu, sa integrisanim biomedicinskim, psihološkim i socijalnim aspektima. U nacrtu projekta je izložena precizna analiza trenutnog stanja na Klinici za neurologiju poput ručno vođenje procesa, neefikasno planiranje, dupliranje unosa i odsustvo centralizovanog digitalnog sistema za praćenje pacijenata i zadataka. Predloženo rješenje kombinuje digitalizaciju planiranja i koordinacije kliničkog toka rada, uvođenje AI asistenta za orkestraciju zadataka i procjenu rizika, razvoj “digitalnog blizanca pacijenta” za personalizovanu terapiju i rehabilitaciju, kao i kreiranje “bed boarda” za real-time praćenje kapaciteta i vitalnih parametara. Slijedi Faza II Konkursa koja podrazumijeva raspisivanje javnog poziva prema kompanijama i institucijama koje mogu ponuditi inovativna rješenja kroz projektnu prijavu za definisani izazov. Tokom Faze II, formira se ocjena i mišljenje ekspertske komisije Fonda za inovacije Crne Gore. Na osnovu ostvarenog broja poena formira se rang-lista projekata, a u skladu sa raspoloživim budžetom programa biće finansirani najbolje ocijenjeni projekti (minimum 10). Klinika za neurologiju je učesnica u okviru KCCG kao partnerske institucije u okviru projekta čiji je nosilac Prirodno-matematički fakultet Univerziteta Crne Gore (Konkurs za sufinansiranje projekata saradnje sa naučnom dijasporom MPNI, sa temom: Hemijsko profilisanje ekstrahovanih cerebralnih trombova radi rasvjetljavanja patofiziologije ishemijskog moždanog udara). Kada je ovaj Konkurs u pitanju, dana 23.12.2025. od strane Direktorata za naučnoistraživačku djelatnost MPNI putem e-mejla je pristigla potvrda o prihvaćenju aplikaciji. Klinički centar Crne Gore će u okviru projekta obezbijediti: selekciju pacijenata; mehaničku ekstrakciju trombova; čuvanje uzoraka; demografske, kliničke, laboratorijske i neuroradiološke karakteristike pacijenata; učešće u diseminaciji projekta i publikovanju rezultata projekta. U okviru ustog Konkursa za sufinansiranje projekata saradnje sa naučnom dijasporom, Centar za patologiju KCCG (dr Mirjana Miladinović i dr Janja Rašović) je takođe prijavio partnersko učešće u relizaciji projekta pod nazivom: “Genomika i digitalna patologija kao okvir u prognozi kolorektalnog karcinoma zasnovanog na mašinskom učenju: Osnove digitalnog blizanca za personalizovanu medicinu u Crnoj Gori”, čiji je primarni nosilac

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore, koordinator dr Maša Ždralović. Evaluacija ove prijave je o toku.

Naša ustanova se aktivno uključuje i u druge pozive poput Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti u 2025. godini MPNI. Tokom 2025. godine, podnesene su tri prijave, koje su ujedno i usvojene. Odobreno je sufinansiranje troškova za nabavku softverskog rješenja na Klinici za neurologiju za razvoj kliničkog registra pacijenata oboljelih od moždanog udara, koordinator dr Sandra Vujović, zatim edukativni projekat pod nazivom “Evaluacija znanja i edukacija maturanata Crne Gore o epilepsiji”, koordinator dr sc. med. Željka Rogač, kao i sufinansiranje opreme, alata i potrošnog materijala za potrebe studije Centra za patologiju iz oblasti hematopatologije, koordinator dr sc. med Janja Rašović. Dana 9.12.2025. dr Sandra Vujović i dr Milovan Roganović podnijeli su Izvještaj o uspješnoj realizaciji projekta Razvoja kliničkog registra pacijenata oboljelih od moždanog udara. Implementacijom registra uspostavljen je funkcionalni elektronski sistem za prikupljanje i analizu podataka o pacijentima sa akutnim ishemijskim i hemoragijskim moždanim udarom, kao i tranzitornim ishemijskim atakom. Registar omogućava kontinuirano praćenje epidemioloških i kliničkih karakteristika oboljelih, evaluaciju sprovedenih terapijskih procedura, naročito reperfuzionih tretmana, intravenske trombolize, mehaničke trombektomije, analizu ishoda liječenja, komplikacija i mortaliteta, kreiranje izvještaja i baza podataka za naučnoistraživačke radove, unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite i donošenje politika zasnovanih na dokazima. Time je KCCG postao prva ustanova u državi koja posjeduje organizovani registar za moždani udar, čime je postavljen temelj za buduće nacionalne registre cerebrovaskularnih bolesti. Dana 15.12.2025. godine započet je projekat pod nazivom “Evaluacija i edukacija maturanata Crne Gore o epilepsiji” tima KCCG-Institut za bolesti djece, koji je dobio podršku Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, a čiji je koordinator dr sc.med. Željka Rogač - neuropedijatar, epileptolog. Naime, maturanti dvije srednje škole u Podgorici imali su priliku da se upoznaju sa epilepsijom kao i svim izazovima sa kojima se suočavaju osobe oboljele od ove bolesti. Nakon ove edukacije maturanti će biti u prilici da pruže pomoć ukoliko budu prisustvovali epileptičkom napadu. U konačnom, cilj je podizanje svijesti, smanjenje stigme i poboljšanje kvaliteta života osoba sa epilepsijom. U planu je da se ovim projektom obuhvati ukupno 15 srednjih škola sve tri regije Crne Gore. Nastavak realizacije projekta je u toku.

Značajne aktivnosti sporovodile su se u cilju jačanja saradnje sa dijasporom, odnosno snažnije povezivanje naučne dijaspore sa domaćom naučnoistraživačkom zajednicom. U tom smislu, KCCG je tokom aprila i maja 2025. godine učestvovao u projektu koji je sprovela Agencija Ujedinjenih nacija za migracije, Međunarodna organizacija za migracije (IOM), u partnerstvu sa Ministarstvom dijaspore i Ministarstvom vanjskih poslova Crne Gore, pod nazivom “Angažovanje dijaspore za održivi razvoj Crne Gore” sa ciljem pružanja podrške KCCG kroz uključivanje medicinskih eksperata različitih profila iz dijaspore. Privremeno angažovanja dva ljekara-eksperta iz dijaspore, dr Nikole Čulafića, dječijeg i adolescentnog psihijatra iz Ravensburg-Weissenau, Baden-Württemberg, Njemačka, kao i dr Maje Bulatović Čalasan, interniste alergologa-imunologa i kliničkog farmakologa sa UMC Utreht, Holandija, se pokazala kao veoma uspješna, te su iz IOM kancelarije izrazili nadu da će se i u budućnosti ostvarivati slične inicijative.

Takođe, u septembru 2025. godine, Centar za ekotoksikološka ispitivanja (CETI) i KCCG su potpisali sporazum o saradnji u oblasti jonizujućih zračenja, radijacionih i nuklearnih tehnologija, na osnovu kojeg je u toku izrada predloga zajedničkog projekta pod nazivom “Nacionalna procjena zaštite očiju i rizika povezanih sa jonizujućim zračenjem u interventnoj radiologiji i medicinskim procedurama (EyeSAFE), rukovodilac dr Nikola Svrkota, direktor CETI. Predlog zajedničkog projekta upućen je decembra 2025 godine na poziv 6th Reinforcing Open Call Incubator call Evropskog konzorcijuma koji okuplja 11 evropskih lidera u oblasti otvorenog i odgovornog istraživanja i inovacija, evaluacija prijave u toku.

Klinički centar Crne Gore je tokom oktobra, na poziv MPNI o Otvorenom pristupu istraživačkim infrastrukturama (Joint Research Center - JRC) nominovao delegata, koja je prisustvovala prezentaciji zamjenika rukovodioca Zajedničkog istraživačkog centru (JRC) Evropske komisije o otvorenom pristupu JRC istraživačkim infrastrukturama g. Fabio Taucer, održanim u Podgorici. Tom prilikom je g-din Taucer prezentovao aktuelni poziv JRC iz oblasti nanobiotehnologije i nanomedicine, sa naglaskom da Crna Gora nikada ranije nije uzimala učešće u JRC pozivima. Nakon togam, u novembru 2025. Godine, KCCG je delegirao dvije doktorice i jednu farmaceutkinju za posjetu JRC nanobiotehnološkoj laboratoriji u Ispri, Italija, aplikacija je u fazi evaluacije

Juna 2025. godine, na snagu je stupio novi Zakon o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list CG“, br. 51/25), koji predviđa i nove uslove za obnovu navedene licence. Kako je Ministarstvo

prosvjete, nauke i inovacija donijelo Rješenje broj: 0402-082/24-310/5 od 20.05.2024. godine, kojim je JZU Klinički centar Crne Gore izdata licenca za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti iz oblasti medicinskih nauka na period od pet godina, a s obzirom na stupanje na snagu novog Zakona, MPNI je uputilo zahtjev našoj ustanovi za relicenciranje, koji je Centar za nauku uspješno realizovao, te je cjelokupna dokumentacija neophodna za relicenciranje KCCG kompletirana i upućena MPNI u novembru 2025. godine.

Dana 28.11.2025. potpisan Sporazum o partnerstvu između Fondation Méditerranée Infection (FMI), Marsej, Francuska i KCCG, koji predstavlja značajnu saradnju naše ustanove sa renomiranim zdravstveno-istraživačkim centrom u Francuskoj, kao i osnov za pridruživanje KCCG širokoj inicijativi kojom koordinira FMI pod nazivom Mediterranean Center of Antimicrobial Agents and Chemotherapy (MediCA2C), u kojoj su partneri Aix Marseille University, Mediterranean University Hospital Network, European Study Group for Antimicrobial Resistance and Surveillance (ESGAR) of ESCMID (European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases), Consortium des Universités Euro- Méditerranéennes Tethys čija je misija spektar aktivnosti u borbi protiv antimikrobne rezistencije u mediteranskoj regiji. Koordinator i ove inicijative ispred KCCG su dr Miro Knežević i dr Marija Krnjević.

Kliničkom Centru Crne Gore upućena je mogućnost obuke zaposlenih iz oblasti vaskularne hirurgije i interventne radiologije od strane prof. Michał-Goran Stanišića, sa Univerziteta Medicinskih nauka u Poznanju, Poljska. Pregovori o eventualnom slanju ljekara u ovaj centar su u toku.

U novembru 2025. godine, održan je sastanak sa g-đom Marijom Šolom Spasić, ekspertom za pravna i finansijska pitanja za program Horizont Evropa, dugogodišnjim trenerom nacionalnih kontakt osoba za Horizont Evropa program, i trenutnim menadžerom za međunarodne projekte u IKVB Dedinje, uspostavljen načelni dogovor o saradnji u oblasti naučno-istraživačkog rada između IKVB Dedinje i KCCG.

Uspješno je realizovana inicijativa „Stipendije najboljima. Posao kod najboljih“, Univerziteta Crne Gore kojoj se pridružio i KCCG. Cilj inicijative bio je povezivanje akademske zajednice sa institucijama i privrednim sektorom, kako bi se obezbijedila sistemska podrška najtalentovanijim studentima i unaprijedile veze između visokog obrazovanja i tržišta rada. U okviru ove inicijative KCCG je dodijelio dvije stipendije, studentkinji završne godine Medicinskog fakulteta Valentini

Nicaj kao i studentu master programa Prirodno-matematičkog fakulteta, smjer Računarstvo i informacione tehnologije, Krstu Kustudiću, u trajanju od 10 mjeseci tokom školske 2025/26 godine.